

Επεξεργασία αστικών υγρών αποβλήτων

Νίκος Σακκάς, Δρ. Μηχανικός
ΤΕΙ Κρήτης

Γιατί είναι απαραίτητη η επεξεργασία

☒ Για να προστατευτεί η **ποιότητα του αποδέκτη** από:

● **Ελάττωση του διαλυμένου οξυγόνου** και αλλοίωση του οικοσυστήματος

● **Αισθητική υποβάθμιση** (οσμές, μη διαύγεια, κτλ.)

● **Φαινόμενα ευτροφισμού** (υψηλές συγκεντρώσεις θρεπτικών)

● **Φαινόμενα τοξικότητας** (βαριά μέταλλα, PCBs, κτλ.)

☒ Για να προστατευτεί η **υγεία των ανθρώπων**

● **Από παθογόνα μικρόβια** που μπορεί να εισέλθουν στον οργανισμό είτε από το στόμα είτε από το δέρμα

Τυπικά ποιοτικά χαρακτηριστικά αστικών αποβλήτων (σε mg/l)

Αλκαλικότητα	50- 200
BOD5	100-300
COD	250-1000
SS (αιωρ. στερεά)	100-350
Ολικό N	20-80
Ολικός P	5-20

Φάσεις επεξεργασίας- 1

- Προεπεξεργασία (pre-treatment) με σίτες, κόσκινα, κτλ., για την απομάκρυνση των ευμεγεθών στερεών
- Πρωτοβάθμια καθίζηση (preliminary sedimentation), για την απομάκρυνση των μικρότερων στερεών
- Δευτεροβάθμια επεξεργασία (biological treatment), για την απομάκρυνση του διαλυμένου BOD.
Περιλαμβάνει από κοινού
  - Αερισμό (aeration) και
  - Δευτεροβάθμια καθίζηση (secondary clarification)

Φάσεις επεξεργασίας- 2

- **Απολύμανση (disinfection)** για την απομάκρυνση των παθογόνων μικροβίων
- **Τριτοβάθμια επεξεργασία (tertiary treatment)** για την απομάκρυνση των θρεπτικών (N, P) και τυχόν άλλων ουσιών

Αερισμός

- Ενεργός ιλύς (activated sludge)
- Φίλτρα (trickling filters)
- Περιστρεφόμενοι δίσκοι (rotating contactor beds)

Τριτοβάθμια επεξεργασία

- **Νιτροποίηση- απονιτροποίηση (nitrification-denitrification)**
- **Φίλτρανση (filtration)**
- **Προσρόφηση σε ενεργό άνθρακα (carbon adsorption)**

Επεξεργασία ιλύος- τυπικές διαδικασίες

- ❏ Πάχυνση (thickening) για αύξηση της συγκέντρωσης των στερεών- ελάττωση του όγκου
- ❏ Σταθεροποίηση (stabilization) για αποδόμηση του οργανικού φορτίου
- ❏ Προετοιμασία για απονέρωση (conditioning) για εύκολη απονέρωση
- ❏ Απονέρωση (dewatering)
- ❏ Διάθεση (Disposal) σε χωματερή ή ως εδαφοβελτιωτικό

Αερόβια επεξεργασία

● Βασική Βιοχημεία

● $\mu/o + O_2 + \text{οργανικό υλικό} \rightarrow CO_2 + NH_4 +$
περισσότεροι μ/o

● Χαρακτηριστικά

- Κατάλληλη για πολλούς τύπους οργανικού υλικού
- Σταθερά τελικά προϊόντα
- Υψηλοί ρυθμοί ανάπτυξης μ/o
- Υψηλή απαίτηση σε οξυγόνο

Αναερόβια επεξεργασία

■ Βασική Βιοχημεία

● $\mu/o + NO_3 + SO_4 + \text{οργανικό υλικό} \rightarrow N_2 + NH_4 + H_2S + \text{οξέα} + \text{περισσότεροι } \mu/o$

■ Χαρακτηριστικά

- Κατάλληλη για πολλούς τύπους οργανικού υλικού
- Οσμές
- Χαμηλοί ρυθμοί ανάπτυξης μ/o
- Χαμηλή παραγωγή ενέργειας

Ενεργός ιλύς- 1

- Η οργανική ύλη (BOD) έρχεται σε καλή μίξη και επαφή
  - Με υψηλές συγκεντρώσεις μ/ο
  - Με το απαραίτητο οξυγόνο για να συντηρηθεί η αντίδραση
- Το BOD μετατρέπεται σε CO₂
- Παράγονται μεγάλες ποσότητες μ/ο (ενεργός ιλύς)
- Η ενεργός ιλύς καθιζάνει στη δεξαμενή δευτεροβάθμιας καθίζησης
  - Ένα μέρος επιστρέφει στη δεξαμενή αερισμού
  - Ένα μέρος απομακρύνεται στις εγκαταστάσεις επεξεργασίας ιλύος

Ενεργός ιλύς- 2

● Τυπικές τιμές

● Χρόνος παραμονής 6-8h

● Ανάγκη για 8m³ αέρα για κάθε m³ λύματος

● Επιστροφή ιλύος περίπου 20- 30% της παροχής των λυμάτων

Νιτροποίηση- Απονιτροποίηση

Νιτροποίηση

Απονιτροποίηση

Χαρακτηριστικά ρευμάτων ιλύος

Ιλύς προεπεξεργασίας

- Αδρανή υλικά- γυαλί, χώμα, άμμος, κτλ.
- Απονερώνεται εύκολα

Ιλύς πρωτοβάθμιας καθίζησης

- Οργανικό περιεχόμενο > 70%
- Στερεά 3- 8%
- Έντονη οσμή

Ιλύς δευτεροβάθμιας καθίζησης

- Οργανικό περιεχόμενο > 90%
- Στερεά 0.5- 2%

Πάχυνση (thickening)

☒ Με καθίζηση

☒ Με επίπλευση (flotation), τεχνική περισσότερο κατάλληλη για δευτεροβάθμια (βιολογική) ιλύ

Σταθεροποίηση (stabilization)- 1

■ Αερόβια σταθεροποίηση

- Υψηλή απαίτηση σε οξυγόνο
- Μεγάλοι χρόνοι παραμονής
- Υγρό επανακυκλοφορείται στην εγκατάσταση επεξεργασίας
- Κακή ποιότητα τελικής ιλύος

Σταθεροποίηση (stabilization)- 2

■ Αναερόβια σταθεροποίηση

- Το οργανικό φορτίο διασπάται σε οξέα και αυτά στη συνέχεια σε CO₂ και CH₄
- Αργή διαδικασία
- Ανάγκη για θέρμανση στους 35° (μεσόφιλοι μ/ο), αν και το μεθάνιο μπορεί να αξιοποιηθεί για το σκοπό αυτό
- Στεγανή (και σχετικά ακριβή) εγκατάσταση